

KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARINING TA'LIMDAGI O'RNI

Bolikulov G'iyos Samariddin o'g'li

Kattaqo'rg'on shahar 3-son texnikumi "Axborot texnologiyalari" kafedrasini mudiri.

Annotatsiya: *Ushbu maqolaning maqsadi kompyuter texnologiyalarining ta'lim jarayoniga ta'sirini ilmiy jihatdan tahlil qilishdan iborat. Tadqiqot davomida kuzatish, taqqoslash va tahlil metodlaridan foydalanildi.*

Shuningdek, raqamli ta'lim vositalari yordamida interaktiv o'qitish tizimlari shakllanib, o'quv jarayonining sifat ko'rsatkichlari sezilarli darajada yaxshilanayotgani kuzatildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kompyuter texnologiyalaridan samarali foydalanish ta'lim tizimining modernizatsiyasiga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: *Kompyuter texnologiyalari, raqamli ta'lim, elektron darsliklar, masofaviy ta'lim, interaktiv metodlar, axborot texnologiyalari, ta'lim sifati.*

KIRISH

Zamonaviy jamiyatda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari jadal rivojlanib, ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanmoqda. Bugungi kunda kompyuter texnologiyalarisiz samarali ta'lim jarayonini tasavvur etish qiyin. Chunki ular nafaqat bilim berish vositasi, balki ta'lim jarayonini boshqarish, nazorat qilish va takomillashtirishning muhim omili hisoblanadi.

Kompyuter texnologiyalarining rivojlanishi natijasida ta'lim tizimida yangi imkoniyatlar paydo bo'ldi: masofaviy o'qitish, elektron kutubxonalar, virtual laboratoriyalar va interaktiv platformalar keng qo'llanilmoqda. Bu esa o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada samarali va qulay qiladi.

Mazkur maqolada kompyuter texnologiyalarining ta'limdagi o'rni, ularning afzalliklari, muammolari hamda istiqbollari ilmiy asosda tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM:

Kompyuter texnologiyalari ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular yordamida darslar interaktiv va tushunarli tarzda olib boriladi, bu esa o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. Elektron darsliklar, videodarslar va onlayn platformalar orqali bilim olish jarayoni yanada qulaylashadi.

1. KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARINING TA'LIMDAGI AHAMIYATI:

Kompyuter texnologiyalari ta'lim sifatini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Ular orqali o'quvchilarga murakkab mavzularni sodda va tushunarli shaklda yetkazish mumkin. Masalan, grafik tasvirlar, animatsiyalar va videodarslar yordamida o'quv materiallari yanada jonli va qiziqarli bo'ladi.

Bundan tashqari, kompyuter texnologiyalari o'quvchilarning mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Internet orqali kerakli ma'lumotlarni izlash, tahlil qilish va xulosa chiqarish o'quv jarayonining muhim qismiga aylanmoqda.

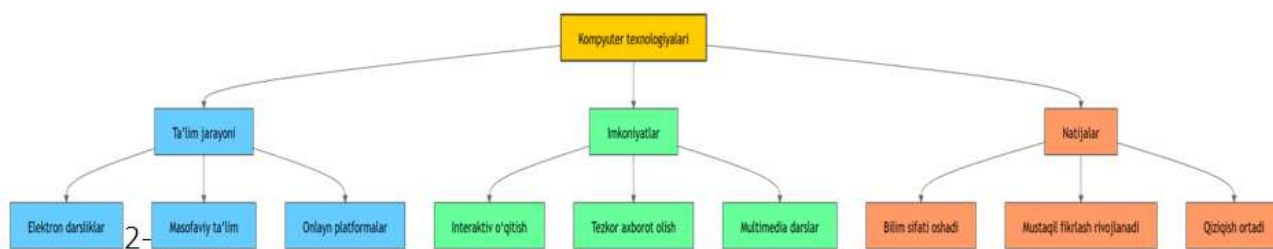
1-rasm

2. TA'LIM JARAYONIDA QO'LLANILISHI:

Hozirgi kunda kompyuter texnologiyalari quyidagi yo'nalishlarda keng qo'llanilmoqda:

- Elektron darsliklar va o'quv qo'llanmalar
- Masofaviy ta'lim platformalari
- Onlayn test va baholash tizimlari
- Multimediali taqdimotlar

Ayniqsa, masofaviy ta'lim tizimi orqali o'quvchilar istalgan joyda va istalgan vaqtda bilim olish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bu esa ta'limning qulayligini oshiradi.

3. INTERAKTIV TA'LIM IMKONIYATLARI:

Kompyuter texnologiyalari interaktiv ta'limni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Interaktiv doskalar, virtual laboratoriyalar va test tizimlari o'quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshiradi.

Natijada o'quvchilar faqat tinglovchi emas, balki faol ishtirokchiga aylanadi. Bu esa bilimlarni yanada mustahkam o'zlashtirishga yordam beradi.

4. MUAMMOLAR VA CHEKLOVLAR:

Kompyuter texnologiyalaridan foydalanishda ayrim muammolar ham mavjud:

- Texnik vositalarning yetarli emasligi
- Internet tezligining pastligi
- O'qituvchilarning raqamli ko'nikmalari yetishmasligi
- O'quvchilarning chalg'ishi va internetga qaramlik

Bu muammolarni bartaraf etish uchun ta'lim tizimini texnik jihatdan rivojlantirish va pedagoglarning malakasini oshirish zarur.

5. KELAJAK ISTIQBOLLARI VA TAVSIYALAR:

Kelajakda kompyuter texnologiyalaridan yanada samarali foydalanish uchun quyidagi choralarni ko'rish lozim:

- Ta'lim tizimiga raqamli texnologiyalarni keng joriy etish
- O'qituvchilarning IT ko'nikmalarini oshirish
- Interaktiv va innovatsion metodlarni rivojlantirish
- O'quvchilarda raqamli savodxonlikni shakllantirish

Shuningdek, sun'iy intellekt asosida yaratilgan ta'lim tizimlari kelajakda ta'lim sifatini yanada oshirishi kutilmoqda.

XULOSA:

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, kompyuter texnologiyalari ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Ular ta'lim samaradorligini oshirish, bilim olish jarayonini qulaylashtirish va o'quvchilarning intellektual salohiyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Shu bilan birga, mavjud muammolarni bartaraf etish orqali kompyuter texnologiyalaridan yanada samarali foydalanish mumkin. Ayniqsa, raqamli savodxonlikni oshirish, texnik infratuzilmani rivojlantirish va innovatsion yondashuvlarni qo'llash ta'lim tizimining kelajakdagi taraqqiyotini ta'minlaydi.

Xulosa qilib aytganda, kompyuter texnologiyalaridan oqilona va samarali foydalanish zamonaviy ta'limning asosiy omillaridan biri bo'lib, u kelajak avlodning bilimli va raqobatbardosh bo'lib yetishishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Axborot texnologiyalari asoslari. – Toshkent: O'quv qo'llanma, 2022.
2. Ministry of Higher Education, Science and Innovation of Uzbekistan. Ta'limni raqamlashtirishga oid me'yoriy hujjatlar, 2020–2024.
3. Pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar bo'yicha o'quv qo'llanmalar
5. Axborot texnologiyalari asoslari darsliklari
6. Internet manbalari va ilmiy maqolalar